

вправам.

2. Розвиток орального праксису. На цій основі удосконалюються рухи артикуляційних органів.

3. Розвиток просодії мовлення засобами логоритміки на основі вихованих темпу і ритму дихання, голосу, артикуляційного апарату, мовленнєвого слуху.

4. Логопедична ритміка сприяє розвитку фонематичного сприймання.

6. Корекція мовленнєвих порушень здійснюється з урахуванням рухових і акустичних можливостей людей, при цілеспрямованому доборі спеціального матеріалу для занять [2, с.29 – 30].

Отже, кінезіотерапія спирається на закономірності формування і розвитку сенсорних і рухових систем людини, їх зв'язки з розвитком і порушеннями інших психічних функцій і процесів, сприяє вдосконаленню всієї корекційно-розвивальної роботи з дітьми, що мають порушення мовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабушкина Р. Л. Логопедическая ритмика: Методика работы с дошкольниками, страдающими общим недоразвитием речи / Р. Л. Бабушкина, О. М. Кислякова [Под ред. Г. А. Волковой] СПб.: КАРО, 2005. – 109 с.

2. Волкова Г.А. Логопедична ритміка / Г. А. Волкова : Учеб. Для студ. вищ. навч. закладів. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. – 272 с.

3. Шашкина Г.Р. Логопедическая ритмика для дошкольников с нарушениями речи: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Гульнара Рустэмовна Шашкина. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 192 с.

Наталія Большакова,
студентка 1 курсу ОС Магістр
Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Наук. керівник: **Г. О. Лопатіна**, к. пед. н., доцент (БДПУ)

МЕТОДИКА ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З АКТИВІЗАЦІЇ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ

Актуальність дослідження зумовлена особливою сенситивністю раннього та молодшого дошкільного віку для формування різних форм мовленнєвого спілкування, адже своєчасне й повноцінне оволодіння мовленням є передумовою розумової активності в дорослому житті (А. Богуш, Н. Гавриш, М. Кольцова, Г. Лопатіна, Г. Розенгарт-Пупко, Ф. Сохін, Є. Тихеєва, М. Шеремет та ін.) [1],[3],[4].

Вченими досліджувалася проблема предметної діяльності як передумови мовленнєвого розвитку дітей із затримкою мовленнєвого розвитку, зокрема особливості виникнення й засвоєння предметних дій (М. Денисова, М. Кістяковська, Ф. Фрадкіна та ін.), взаємозв'язок

предметної діяльності з розвитком мислення та мовлення (Д. Ельконін, М. Кольцова, М. Лісіна, Г. Ляміна та ін.), розвиток предметної діяльності в контексті сенсорного розвитку (Дж. Айрес, А. Банді, О. Запорожець та ін.).

Мета дослідження: визначити, теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність методики логопедичної роботи з активізації мовлення дітей із затримкою мовленнєвого розвитку в процесі художньо-предметної діяльності.

Нами були використані такі **методи дослідження:** теоретичні – аналіз літератури; емпіричні – діагностичні; педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи); методи математичної обробки одержаних результатів дослідження.

Методологічною основою дослідження є положення теорії пізнання про співвідносність чуттєвого й раціонального у сприйманні дійсності та в пізнавальному процесі; положення теорії пізнання щодо взаємозв'язку мови та мовлення; вчення про закономірності розвитку мовлення; положення психології про провідну діяльність й взаємозв'язок різних видів діяльності; вчення про комплексний підхід до розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності [2].

Величезну роль для психофізичного та зокрема інтелектуально-мовленнєвого розвитку дитини відіграє предметна діяльність, що є структурно макродіяльністю. Залежно від місця у її структурі мовленнєвих дій розрізняють такі її різновиди: предметно-мовленнєву діяльність та мовленнєво-предметну, в контексті яких виокремлено види діалогу дорослого з дитиною: емоційно-предметні, предметно-дійові, багатоголосий діалог, діалогізований монолог. З огляду на значення емоційної насиченості змісту предметної, ігрової та елементарної художньої діяльності та її безпосередній вплив на розвиток активного мовлення, у дослідженні обрано художньо-предметну діяльність, становлення якої представлено трьома етапами: етап орієнтовних дій → етап специфічних дій → етап опосередкованих дій.

У процесі констатувального етапу експериментальної роботи було виявлено такі особливості мовленнєвих проявів дітей із ЗМР: діти виявляли найбільшу мовленнєву активність при роботі з римованими художніми текстами; найбільш активні мовленнєві прояви в дітей спостерігались у процесі сприймання яскравої наочності, що залишалась демонстраційною; позитивне емоційне тло спілкування сприяло урізноманітненню мовленнєвих дій дітей; виявлено залежність продукування мовлення від стимулюючих дій логопеда [5].

Порівняльний аналіз даних засвідчив, що перерозподіл у рівнях в експериментальній групі відбувся таким чином: достатній рівень розвитку активного мовлення зріс із 4 % до 13,2 %, середній рівень збільшився із 47,8 % до 68,8 %, низький рівень зменшився із 48,2 % до 18 %. Отримані результати засвідчують, що у процесі реалізації визначених педагогічних умов відбулися позитивні зміни в розвитку активного мовлення дітей. Динаміка рівня розуміння в експериментальній групі була такою: на достатньому рівні кількість дітей збільшилась із 11,6 % до 20 %, на середньому – зросла із 68,4 % до 75,2 %, тоді як на низькому рівні зменшився відсотковий показник розвитку розуміння із 20 % до 4,6 %.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богущ А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до семи років. Монографія / А. Богущ. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004.– 376 с.
2. Коноваленко С. В. Развитие психофизиологической базы речи у детей дошкольного возраста с нарушениями развития / С. В. Коноваленко, М. И. Кременецкая. – СПб. : ООО «Издательство «Детство Пресс», 2012. – 112 с.
3. Крутій К. Изучение состояния речи ребенка раннего возраста/ Енциклопедія діагностичних методик щодо з'ясування стану розвитку дітей раннього віку. Дайджест 1. / Упор. К.Л.Крутій. – Запоріжжя: ТОВ "ЛІПС" ЛТД, 2006. – 152с. – С.127-130.
4. Лопатіна Г. О. Методика навчання діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку: монографія / Ганна Лопатіна. – Бердянськ: ФОП Ткачук О. В., 2014. – 254 с.
5. Лопатіна Г. О. Методичні основи системи спілкування за допомогою обміну картками / Г. О. Лопатіна // Наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Зб. наук. праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – №27 – С. 110-114.

Тетяна Боровльова,

студентка 4курсу

факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Н.М. Анастасова**, старший викладач (БДПУ)

КОМПЛЕКСНИЙ ЛІКУВАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО УСУНЕННЯ ЗАЇКАННЯ

Актуальність дослідження. І.А. Сікорський вважав, що заїкання – це порушення темпу, ритму та плавності усного мовлення, зумовлене судомним станом м'язів артикуляційного апарату.

У всьому світі визнано, що заїкання – важка проблема як у теоретичному, так і у практичному аспекті. Проблема заїкання залишається не до кінця вивченою через широкий спектр причин його виникнення, різноманітність клінічних проявів, варіантів розвитку, патологічних реакцій логопата на свій дефект.

Заїкання визначається як порушення темпу, ритму та плавності мовлення, обумовлене судомним станом м'язів мовленнєвого апарату. Початок цього розладу мовлення падає звичайно на період інтенсивного формування мовленнєвої функції, тобто 2-6-річний вік дітей.

Ступінь досліджуваності проблеми. Заїкання – важке мовленнєве порушення, але його можна позбутися. Заїкання здебільшого виникає в дошкільному віці. Це досить поширене порушення, яке найчастіше виникає на початку становлення мовлення, проявляється найчастіше в хлопчиків (оскільки їхня центральна нервова система розвивається повільніше, ніж у дівчаток), а велика кількість побічних (супутніх) порушень гальмує процес корекції заїкання й робить його досить